

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

IV/1289-4/2018

Érkezett:

2018 OKT 26.

Példány:

2

Kezelőiroda:

Melléklet:

0 db

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Dónáti utca 35.-45.

Posta cím: 1535 Budapest, Pf. 773.

Ügyszám: IV/1289-3/2018

Fővárosi Törvényszék 43.Pf.638.591/2016/5. számú ítélete elleni alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

indítványozó (anyja neve: [redacted] születési hely, idő: [redacted]
[redacted] szám alatti lakos), jogi képviselőm, Dr. [redacted]
[redacted] útján – a Tisztelt Alkotmánybíróság 2018. szeptember 10. napján
kelt hiánypótlási felhívásának eleget téve - az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. Törvény
(továbbiakban: Abtv.) 27. § bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 43.Pf.638.591/2016/5. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és azt az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:**I.****1. A pertörténet, tényállás, jogorvoslati lehetőségek kimerítése**

2001. december 10. napján részjegyet jegyzett 5.000.- forint értékben [redacted] számon a [redacted] Ingatlanbefektetési és Hasznosító Szövetkezetben (továbbiakban: Szövetkezet). 2003. december 10. napján a szövetkezettel 3 millió forint értékben célrészjegy-megállapodást kötött valamint 2003. december 10. napján 3 millió forintot befizetett a szövetkezet számlájára azzal, hogy a célrészjegy lejáratá 2004. december 9. A jegyzett összeg után a szövetkezet kamatot fizet felperesnek, amelynek a mértéke az adóelőleg levonását követően havonta 35.000,- forint. A szövetkezet 2004. január és február hónapban 35.000,- forint - 35.000,- forint hozamot kifizetett felperes részére, majd 2004. március 2. napján a kifizetéseket felfüggesztette, további kifizetést felperes részére nem teljesített. Alperesek a fenti részjegy és célrészjegy jegyzése időszakában is a szövetkezet igazgatósági tagjai voltak, akik a tagságot hiányosan tájékoztatták a szövetkezet tényleges anyagi helyzetéről, az elképzeléseket és a terveket csak a látványos részükben ismertették, azt elhallgatták, hogy azok megvalósításától távol áll a szövetkezet. Azt is elhallgatták a tagság előtt, hogy a szövetkezet miként fonódik össze más gazdasági

társaságokkal, és azt, hogy ezek nemcsak gazdasági indokoltsága nincsen, de kifejezetten hátrányos gazdasági kihatást eredményezett a szövetkezet működésére. Mindaddig amíg történtek újabb befizetések, célrészjegy jegyzések, a kamatok kifizethetőek voltak, de a szövetkezet saját tőkéje folyamatosan elveszett, mert nem volt sem tőketartalék, sem eredménytartalék és a mérleg szerinti eredmény is negatív tartományba került. Alperesek nem készítettek üzleti és pénzügyi tervet, nem végeztek el a vállalkozás elemzését és józan közgazdasági megfontolások nélkül, üzletviteli döntések mellőzésével kezelték a szövetkezet több milliárdos vagyonát. ***A szövetkezet adósságállománya folyamatosan nőtt, a saját tőke nullára redukálódott, a hitelezők nem voltak kielégíthetőek, gazdasági eredmény sem volt. 2003-ra a bevétel csak a kifizetésekre volt elegendő és ekkor már 11 milliárd forint tartozás gyűlt fel. 2004. március 1. napján 11.522.129.000.- forint tőkekövetelés állt fenn a szövetkezettel szemben 3831 szövetkezeti tag célrészjegy utáni tőkeköveteléséből adódóan, amely összeg nem tartalmazta a részjegyek összegéit és a kamatkövetelést sem. 2004. március 1-én alperesek a szövetkezet kifizetéseit leállították.*** Alperesek a szövetkezet vezetését magukhoz vonták, a szövetkezeti önkormányzat működését visszaszorították, a már végrehajtott döntéseket utólag hagyták jóvá és a gazdálkodással összefüggő információk nagy részét a tagokkal nem közölték. Mindezek során alperesek a szövetkezet és a leányvállalatok napi ügyeinek intézése során szorosán együttműködtek, a gazdasági döntéseket lényegében maguk hozták. A szövetkezetnek az egyes gazdasági társaságokban való szerepével, az üzletrész-vásárlások háttérével a tagság nem volt, nem lehetett tisztában. Nem volt ismert a szövetkezet tagsága előtt, így felperes előtt sem az, hogy a saját működés és a pénzügyi befektetések haszonnal nem jártak, a szövetkezet mind a célrészjegy kifizetéseket, mind a beruházásokat illetően a célrészjegy befizetésekből tartotta fenn magát, azaz a lejárt célrészjegy tartozásokat más újabb befizetésekből teljesítette. Amikor felperes célrészjegy- vásárlással újabb vásárlásról döntött a szövetkezeti gazdálkodásának eredményességében bízva, arról nem tudott, hogy a célrészjegy tartozások kiegyenlítése esetleges, és bizonytalan.

A fizetésektelenség és a felhalmozott adósságok miatt, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma Pfk.01-04-001523 számú határozatával a szövetkezet felszámolását 2004. június 30. napjával elrendelte. Felperes a szövetkezet felszámolási eljárásába a felszámolás elrendelésétől számított 40 napon túl. 2004. szeptember 16. napján bejelentkezett, befizetett a felszámoló részére 33.550,- forint nyilvántartásba vételi díjat, amelyből a felszámolás befejezését követően részére visszatérítésre került 13.890,- forint.

Alperesek ellen büntetőeljárás indult: felperes - jogi képviselője útján a büntetőeljárás során a Fővárosi Főügyészség előtt alperesek mint gyanúsítottak ellen folyamatban levő KÜOI31-5050/2005 számú büntetőügyben 2006. szeptember 20-ai keltezésű iratában 3.699.000.- forint és járulékai értékben polgári jogi igényt jelentett be és kérte egyúttal annak biztosítását, alperesek vagyonára vonatkozó zárlat elrendelésével. ***A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2013. április 16. napján hozott I.Bf.368/2012/59 számú,*** a Fővárosi Törvényszék 17.B.774/2007/510. számú ítéletét részben megváltoztató ***jogerős ítéletében*** (továbbiakban: büntető ítélet) ***alpereseket bűncselekmény folytán elmarasztalta.*** I. r. alperes vonatkozásában folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettét, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettét, folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntettét, számvitel rendje megsértésének büntettét, II. r. alperes vonatkozásában folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettét, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettét, és folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntettét állapította meg. III.r. alperes vonatkozásában folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettét, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettét, folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntettének elkövetését állapította meg, és ezért az alpereseket szabadságvesztéssel sújtotta, valamint gazdálkodó szervezet vezetésétől, mint foglalkozástól végleges hatállyal eltiltotta. ***A jogerős büntető ítélet a felperes polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította.***

A szövetkezet felszámolása 2015. szeptember 30-val befejeződött, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma S.Fpk.OI-04-001523/774. számú végzésével a felszámolási eljárást befejezte, és a szövetkezetei megszűntette.

Felperes részére a felszámolási eljárásban kifizetés nem történt, a 40 napon belül bejelentkezett hitelezők követelésük megközelítőleg 8%-ához jutottak hozzá a felszámolási eljárásban történő kifizetések alapján.

*

[REDACTED] mint felperes 2013. október 2. napján terjesztett elő keresetet alperesekkel szemben, módosított keresete szerint alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni az általa jegyzett célrészjegy tőkeösszegének, 3.000.000.- forintnak, az 5.000.- forintos részjegy összegének, a célrészjegy lejáratig követelt kamatának címén 10 hónapra 350.000.- forintnak, valamint a íelszámolási eljárásban befizetett nyilvántartásba vételi díjnak vissza nem térített részének: 19,660.- forintnak és a fenti összegek után 2004. december 9. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatainak megfizetésére kötelezni egyetemlegesen az alpereseket. Keresetét kártérítés címen terjesztette elő alperesekkel szemben, hivatkozása szerint a szövetkezet alapszabálya szerint mind a tagoknak, mind a vezetőknek, vagyis alpereseknek óvnia kellett volna a szövetkezet vagyonát, azonban az alperesek sikkasztást követtek el, azaz szándékosan követtek el bűncselekményt. Hivatkozott az 1959. évi. IV. tv. (Ptk.) 5. §-ra, a joggal való visszaélés törvényi tilalmára, az álláspontja szerint az alperesekkel, mint jogi személy vezető tisztségviselőivel szemben közvetlenül érvényesíthető a károsult részéről igény, mivel alperesek a jogi személy elkülönült felelősségéből származó előnyökkel, az ebből eredő jogosultságaikkal, szándékos magatartással súlyosan visszaéltek. Alperesek saját hasznukra tevékenykedtek, így a büntetőítélet alapján is igazolt, hogy a felperest ért kár és alperesek magatartása között ok- okozati összefüggés áll fenn.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 73.Ff.635.854/2014/4. számú végzésében hatályon kívül helyezte a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság által hozott 19.P.II.24. i 07/2013/17. számú ítéletet és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Előírta a megismételt eljárásban az 1952. évi III. tv. (Pp.) 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás megadását, annak tisztázását, hogy a szövetkezet igazgatósági tagjainak kártérítési kötelezettsége kivel szemben és milyen jogszabályi háttér alapján áll fenn, továbbá felperes indítványától függően a szövetkezet alapszabályának továbbá az első- és másodfokú büntető ítélet beszerzése indokoltásának lehetőségére utalt.

A megismételt eljárásban a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2.P.20.432/2016/12. számú ítéletében kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperes részére 3.374.660,- (hárommillió-háromszázhatvennégy-hatszázhatvan) forintot és ezen összeg után 2004. december 9. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori előző naptári félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint kötelezte az alpereseket, hogy külön felhívásra egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Állam részére 474.400,- (négy-százhatvennégyezer-négy-száz) forint feljegyzett illetéket.

Az ítélet indoklásában az elsőfokon eljáró bíróság a következő indokokat állapította meg:

„A perbeli időpontban hatályos, szövetkezetekről szóló 1992. évi I. tv. 3. §-a és 69. § (1)-(2) bekezdése értelmében a szövetkezet jogi személy, amely a vagyonával felel tartozásaiért, a tagok saját vagyonukkal a szövetkezet tartozásaiért nem feleltek. Ugyanakkor maguk a felperesek is hivatkoztak a Szegedi ítélőtábla Polgári Kollégiumának 1/2005. számú kollégiumi ajánlására, amely a Ptk. 4. § (4) bekezdése, 5. § (1) és (2) bekezdése, és a Ptk. 339. (1) bekezdése rendelkezéseivel összhangban megállapította, hogy mely esetekben merülhet fel a gazdasági társaság tagjainak vezető tisztségviselőinek közvetlen, a gazdasági társaságon kívüli személyekkel szembeni, súlyos jogsértés miatt felelőssége, vagyis a gazdasági társaság elkülönült felelőssége áttörése. A jogerős büntető ítélet tényállási részének megállapításaihoz ugyan jelen bíróság a Pp. 4. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak szerint kötve nincsen, de a büntetőítélet ténybeli megállapításait - melyekre felperes részleteiben és a büntető ítélet egészére való utalással is hivatkozott — érdemben alperesek sem vitatták: a bíróság ezért a büntetőítéletben írt és a fentiek szerint nem vitatott tényállításokat a jelen ítélet tényállása alapjául elfogadta. A jogerős büntetőítélet jelen ítélet tényállási része szerint megállapította, hogy az alperesek a szövetkezet irányítása során az irányítást teljes egészében magukhoz, vonták, döntéseiket utólag, és csak hiányosan közölték a tagsággal, a szövetkezet vagyoni helyzetére vonatkozóan valótlán állításokat tettek, a tényleges helyzetet eltitkolták, a szövetkezet eszközeit saját maguktól illetve érdekeltségükbe tartozó gazdasági társaságoktól szerezték be a valós értéket sokszorososan meghaladó vételárért, a szövetkezet eszközeit tényleges értéküket meghaladó értéken tartották nyilván, továbbá több százmillió forint szövetkezeti készpénz vagyont indokolatlanul vettek fel, és tartottak maguknál, saját részükre vásároltak a szövetkezet vagyonából

ingatlanokat, indokolatlan kifizetéseket teljesítettek saját maguk részére, és általánosságban nem törekedtek a szervezet fenntartható működésére, a vagyon gyarapítására. A hozamokat a tagok befizetéseiből fizették ki, vagyis a szervezetet jogszabályellenesen, pilótajátékszerűen üzemeltették. Alperesek a szervezet elkülönült jogalanyiségével, korlátozott felelősségével súlyosan jogsértő visszaéltek, és ezzel saját vagyonukat gyarapították. A büntetőítéletben alperesek terhére megállapított bűncselekmények közvetlen sértettje ugyan a perben nem álló szervezet volt a szervezet-vágyónának a fentiek szerinti súlyosan jogsértő elvonásával a szervezeti tagok. Így a felperes vagyont is elvonták. A fentiek szerint a szervezet működtetése során olyan rendszerszerű és súlyos jogsértéseket követtek el a szervezet elkülönült jogalanyiségével visszaélve alperesek a Fővárosi Törvényszék jogerős 61.Pf.68.2.811/2016/1. számú, jelen alperesek ellen más perben hozott ítéletében is megállapítottakkal egyezően, amelyek a Ptk. 4. § (1) bekezdés, 5. § (1) (2) bekezdése, és a Ptk. 33. § (1) bekezdése alapján a szervezeti korlátolt felelősség áttörésére alapot adtak, így az, hogy felperes részjegye és célrészjegye tőkeértékét, valamint az utána szerződés szerint járó hozamot nem kapta meg, továbbá a felszámolási eljárásában nyilvántartásba vételi díjat kellett fizetnie a felperesnek olyan igazolt kára, amely alpereseknek a fent részletezett szervezeti vagyont elvonó jogellenes magatartásával oksági összefüggésben áll. Nem engedhető meg ugyanis a jogi személy elkülönült felelősségével való visszaélés, az, hogy a jogi személyt olyan célból működtessék, amely a jogrenddel ellentétes és amely a szervezet hitelezőinek, tagjainak megkárosítását célozza. Bár vád és büntető ítélet tárgya alperesek által elkövetett csalás nem volt, a jelen per adatai alapján is megállapítható, hogy az alperesek valószínűleg adatok közlésével, valós adatok eltitkolásával felperest megtévesztették, felperes ezen jogellenes alperesi magatartás hatására jegyzett célrészjegyet, így az alperesi jogellenes magatartás folytán felperes nem szokásos üzleti kockázatot vállalt, hanem tudtán kívül, a felpereseknek felróhatóan kétséges megtérülésű befektetést tett. Így a felperesnek a magas hozam ígéretével való befektetése választása felperes terhére nem róható; a hozam és a tőke elvesztése alperesek jogellenes magatartásának következménye volt.

A fentiek szerint a Ptk. 309. § (1) bekezdése értelmében felperes kára és alperesek jogellenes magatartása között a közvetlen oksági láncolat megállapítható, ezért alperesek, akik jogellenes cselekményeiket a büntetőítélet szerint társtettesként, egymással összehangoltan, és mindannyian a saját személyes hasznukra követték el, a Ptk. 339. § és 344. § (1) bekezdése szerint felperes keresettel érvényesített kárát egyetemlegesen megfizetni kötelesek.”

A bíróság alperesek kárért való felelősségét a fentiek alapján megállapíthatónak találta a szervezet alapszabályának beszerzése nélkül is, melyre vonatkozóan felperes indítványt felhívás ellenére nem tett: ugyanakkor annak beszerzését a másodfokú bíróság sem írta elő kötelezően, csak annak lehetőségét vetette fel. Az azonban a per adatai alapján megállapítható volt, hogy az alperesek a jogszabályokat folyamatosan és... sorozatosan megszegték, a szervezet működését ennek érdekében alakították ki, így az alapszabálynak az igazgatóság felelősségéről rendelkező részének beszerzése nélkül is megállapítható volt alperesek jogellenes magatartásából következő kártérítési felelőssége (...)

**

Az elsőfokú ítélet ellen alperesek fellebbezést nyújtottak be. Fellebbezésükben az alperesek az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérték, ennek esetleges elmaradására az elsőfokú ítélet megsemmisítését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését. Tiltakoztak a bíróság által jogellenesen folytatott bizonyíték beszerzése ellen és kérték, hogy a másodfokú bíróság zárjon ki minden, a korábbi büntetőbíróságtól beszerzett iratot. Szintén kérték az egyéb, „önszorgalomból” beszerzett iratok (főleg párhuzamos ügyek iratainak) kizárását. Változatlanul hivatkoztak arra, hogy a peres felek között jogviszony nem állt fenn, egy más sérelmére elkövetett bűncselekmény a konkrét peres felek között jogviszonyt nem alapoz meg. Az elsőfokú ítélet jogintézménnyel visszaélése történő hivatkozása is alaptalan. A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, a tárgyalást megelőzően kérte a tárgyalás elhalasztását, kórházi kezelése miatt.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 43.Pf.638.591/2016/5. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és felperes keresetét elutasította.

Az ítélet indoklása: „Az ügy érdemét adó kérdésben való állásfoglaláshoz (felelnek-e közvetlenül az alperesek a felperes elszenvedett káráért) elsőként a felperes jogi pozíciójának meghatározása volt szükséges, mely pozíciót a másodfokú bíróság a „szövetkezeti tagban” határozta meg. A tag-szövetkezet-igazgatóság tagja (tisztviselő) felelősségéről a Szövetkezeti tv. következő szakaszai rendelkeznek: 40.§ - tisztviselők felelőssége a szövetkezetnek okozott kárért; 69.§ - a szövetkezet és a tag felelőssége a szövetkezet tartozásáért; 70.§ - a szövetkezet felelőssége a tagnak okozott kárért; 71.§ - a tag felelőssége a szövetkezetnek okozott kárért. Látható tehát, hogy a felek jogviszonyára irányadó jogszabály a felelősség tekintetében kizárólag olyan jogviszonyokat ismer el, melyek alanyai különböznek a perbeli pozíciót betöltő személyektől. Olyan felelősségi esetet, melyben károkozóként a tisztviselőt, s károsultként a tagot állítja párba, a Szövetkezeti tv. nem ismert. Nincs tehát normatív, tételes jogi alapja annak, hogy a tag e minőségében a szövetkezet tisztviselőjétől kártérítést követelhesen. A szövetkezet és tisztviselője relációjában is érvényesül ugyanis a betudás elve, azaz a tisztviselő tevékenysége a szövetkezet ténykedésének minősül, a tisztviselő által okozott kárért a szövetkezet felel. S bár a 2013. évi V. tv. (új Ptk.) 3:347.§ (2) bekezdése e betudáson alapuló felelősséget meghatározott feltételek fennállta esetén áttörni engedi, a 2013. évi CLXXVII. tv. (Ptké.) 1§-a értelmében releváns tények és jogviszonyok nem az új Ptk. hatálya alatt következtek be, így alkalmazása kizárt. (...)

A Szegedi ítéltábla elsőfokú ítéletben hivatkozott kollégiumi ajánlása - amint azt a neve is mutatja - nem jogszabály, s még csak nem is kötelező egyéb jogforrás, ismert volt továbbá az abban kifejtett álláspont az új Ptk. megalkotásakor is, ennek ellenére tétles joggá az ott írtak nem váltak. Márpedig a bíróság mást, mint tételes jogot nem alkalmazhat, a tárgyi jogot bírő sem egyedi döntéssel, sem bírói szerv ajánlásával nem írhatja felül, nem egészíthet ki normatív szabállyal. Az ajánlásban foglaltak ezért figyelmen kívül hagyandóak. A polgári jog alapelvei a tételes jog által nem ismert új felelősségi formák alkotására vagy alkalmazására ugyancsak nem adnak lehetőséget.

Mivel tehát nincs olyan tételes jog által szabályozott felelősségi alakzat, melynek feltételei megvalósulása esetén a szövetkezet tisztviselője a tagnak okozott kárért közvetlenül felelne, a kereset elutasítandó, s ekként az elsőfokú ítélet a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatandó volt.”

***

A sérelmezett másodfokú ítélet ellen [REDAKTOR] jogorvoslattal élt és felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte azzal, hogy a jogerős ítélet sérti az polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 4. § (2) bekezdését, az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdését, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 7. §-át és 25-28. §-ait.

A felperes arra hivatkozott, a büntető ügyben hozott ítélet egyértelműen megállapította az alperesek által okozott kárt azzal, hogy közel négyezer károsult - közöttük a felperes - polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította. Abban az esetben, ha megalapozott lenne a másodfokú bíróság ítélete, a jogerősen megállapított bűncselekmények ellenére az alperesek a cselekményeiket polgári jogi retorzió nélkül, kvázi büntetlenül követhették el. A felperes előadta továbbá, a károsultak az ország különböző bíróságain, egymástól függetlenül kártérítési pereket indítottak, számos ügyben a bíróság jogerősen az alpereseket marasztaló ítéletet hozott. A másodfokú ítélet ezért sérti az Alaptörvényt, valamint a Bszi. azon rendelkezését, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő. A felperes arra is hivatkozott, iratellenes a másodfokú ítélet, tekintettel arra, hogy a bírósági eljárás iratanyagával ellentétesen, a tényeknek ellentmondóan változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét. A felperes véleménye szerint a jogerős ítélet azáltal, hogy figyelmen kívül hagyta a Szegedi ítéltábla kollégiumi ajánlásának tartalmát, ellentétes a Bszi. 25-28. §-aival, amely deklarálja, hogy a kollégiumi ajánlások az ítélezés egységessége érdekében születnek. Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria Gfv.VII.30.399/2017/6. számú ítéletében az alábbi döntést hozta, melyet az alábbiak szerint indokolta:

„A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és az abban felhozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek. A felperes az ügy

*cselekmények károsultjai – a közel 4000 károsult / volt Szövetkezeti tag – az ország különböző bíróságain egymástól függetlenül zajló kártérítési pereiben, ugyanazon jogalappal indított, ugyanazon tényálláson alapuló eseteiben a bíróságok egymástól teljesen függetlenül egyező tartalmú – az alpereseket marasztaló és fizetésre kötelező ítéleteket hoznak mind első mind másodfokon. A teljesség igénye nélkül néhány eljárás ügyszáma: Budakörnyéki Járásbíróság 4.P.20.824/2013 / 76. számú ítélete, Budakörnyéki Járásbíróság 5.P.20.166/2014., Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 42.Pf.633.241/2016/8. számú ítélete...etc. **Sérti tehát a másodfokú ítélet az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdését:** „A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.” A jogegyenlőség általános alkotmányos követelményéből következik a bíróság előtti egyenlőség elve, a törvényes bíróhoz való jog elve, az ítélezési gyakorlat egységességének elve. Ezeket részben a bíróság működését szabályozó alapvető törvényekben, részben a szakjogágak eljárási törvényeiben található intézmények garantálhatják. Egyrészt azt jelenti, hogy minden állampolgár tekintetében ugyanazokazok a bíróságok járnak el, ugyanazon jogszabályok alapján, ugyanazon eljárás során, és a bíróságokra is azonos módon vonatkoznak a jogszabályok. Ezt deklarálja a **2011. évi CLXI. törvény A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról 7. § - a:** „A bíróság előtt mindenki egyenlő.”, melyet az ítélet szintén sért. **Felperes továbbá iratellenesnek tartja a másodfokú ítéletet**, melynek felülvizsgálata ebből a szempontból is indokolt és megalapozott, hiszen az ítélet a bírósági eljárás iratanyagaival és a tényeknek ellentmondóan és ellentétesen változtatta meg az elsőfokú ítéletet és utasította el felperes keresetét. **Ellentétes továbbá a másodfokú ítéletnek a Szegedi ítélőtábla elsőfokú ítéletben hivatkozott kollégiumi ajánlásának figyelembevételét elutasító bírói indoklás a 2011. évi CLXI. törvény A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról III. fejezetének (A bíróságok feladatai az ítélezés egységének biztosítása érdekében) Általános rendelkezéseivel (25.§-28.§)** amely deklarálja, hogy a ezen ajánlások kifejezetten az ítélezés egységessége érdekében születnek, így annak ignorálása szintén sérti felperes jogait és jogainak törvényes úton történő érvényesítésének lehetőségét.”*

A Gfv.VII.30.399./2017/6. számú ítéletében a Kúria azonban a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Indítványozó perújítást nem kezdeményezett.

3. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

[REDACTED] a Kúria Gfv.VII.30.399/2017/6. számú ítéletét jogi képviselője útján, postai úton **2018. március 21. napján** kapta meg, azonban az alkotmányjogi panasz benyújtására, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében biztosított 60 napos határidőn belül, akadályoztatása okán, nem volt módja, mivel az évek óta húzódó peres eljárás az egészségét súlyosan megviselte, sorozatos műtéteken, kórházi kezeléseken esett át és jelenleg is állandó orvosi kezelés és megfigyelés alatt áll. Indítványozó jelen alkotmányjogi panaszát mellékleteként igazolási kérelmet terjeszt elő azzal, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság panaszát tekintse az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül benyújtottnak.

A döntés közlésétől, illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított száznolcvan nap (objektív határidő) nem telt el.

4. Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés az alkotmányjogi panaszt benyújtó személy jogait vagy érdekeit érinti, mivel a polgári eljárásban mint felperes szerepelt.

II.

1. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

Az alkotmányjogi panasz által érintett 43.Pf.638.591/2016/5. számú másodfokú ítélet szerint: „Az ügy érdemét adó kérdésben való állásfoglaláshoz (felelnek-e közvetlenül az alperesek a felperes elszenvedett káráért) elsőként a felperes jogi pozíciójának meghatározása volt szükséges, mely pozíciót a másodfokú bíróság a „szövetkezeti tagban” határozta meg. A tag-szövetkezet-igazgatóság tagja (tisztviselő) felelősségéről a Szövetkezeti tv. következő szakaszai rendelkeznek: 40.§ - tisztviselők felelőssége a szövetkezetnek okozott kárért; 69.§ - a szövetkezet és a tag felelőssége a szövetkezet tartozásáért; 70.§ - a szövetkezet felelőssége a tagnak okozott kárért; 71.§ - a tag felelőssége a szövetkezetnek okozott kárért. Látható tehát, hogy a felek jogviszonyára irányadó jogszabály a felelősség tekintetében kizárólag olyan jogviszonyokat ismer el, melyek alanyai különböznek a perbeli pozíciót betöltő személyektől. Olyan felelősségi esetet, melyben károkozóként a tisztviselőt, s károsultként a tagot állítja párba, a Szövetkezeti tv. nem ismert. Nincs tehát normatív, tételes jogi alapja annak, hogy a tag e minőségében a szövetkezet tisztviselőjétől kártérítést követelhessen. A szövetkezet és tisztviselője relációjában is érvényesül ugyanis a betudás elve, azaz a tisztviselő tevékenysége a szövetkezet ténykedésének minősül, a tisztviselő által okozott kárért a szövetkezet felel. S bár a 2013. évi V. tv. (új Ptk.) 3:347.§ (2) bekezdése e betudáson alapuló felelősséget meghatározott feltételek fennállta esetén áttörni engedi, a 2013. évi CLXXVII. tv. (Ptk.) 1§-a értelmében releváns tények és jogviszonyok nem az új Ptk. hatálya alatt következtek be, így alkalmazása kizárt. (...)

„Mivel tehát nincs olyan tételes jog által szabályozott felelősségi alakzat, melynek feltételei megvalósulása esetén a szövetkezet tisztviselője a tagnak okozott kárért közvetlenül felelne, a kereset elutasítandó, s ekként az elsőfokú ítélet a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatandó volt” rendelkezik az alkotmányjogi panaszomban megsemmisíteni kért ítélet, annak ellenére, hogy ugyanezen törvény 2.§ (1) bekezdése kimondja: „A szövetkezetnek és tagjainak e törvényben nem szabályozott és a szövetkezet önkormányzati szabályzata által sem rendezett vagyoni és személyi viszonyaira a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni.”

Teljesen egyértelmű tehát, hogy az indítványozó esetében a szövetkezet tisztviselője által a tagnak okozott kárért történő felelősségének megállapításához a régi polgári törvénykönyv (1959. évi IV. tv. A Polgári Törvénykönyvről) rendelkezéseit figyelembe véve kell megállapítani a károkozást és az azért fenálló felelősséget és kötelezni a kár okozóját a kártérítés megfizetésére és nem tekinthető úgy – mint ahogyan a panaszolt bírósági ítélet indoklása azt tévesen kifejti – hogy a felelősség ebben az esetben, a régi szövetkezeti törvény egzakt klauzulájának hiányában nem állapítható meg, hiszen annak 2.§ (1) bekezdése világosan és egyértelműen a polgári törvénykönyv rendelkezéseit rendeli alkalmazni, azonban ezeket a panaszolt ítélet teljes mértékben figyelmen kívül hagyta.

rPtk. 2. § (1) „A törvény védi a személyek vagyoni és személyhez fűződő jogait, továbbá törvényes érdekeit.”

rPtk. 6. § „A bíróság a kárnak egészben vagy részben való megtérítésére kötelezheti azt, akinek szándékos magatartása más jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indított, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte.”

rPtk. 339. § (1) „Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni.”

Az ítélet indoklásával ellentétben továbbá jelen ügyben nem beszélhetünk a felelősség áttöréséről sem (betudás elve a hatályos Ptk.-ban), hiszen a felelősség önállóan áll fenn: a büntetőügyben feltárt tényállásból egyértelműen kitűnik, hogy az indítványozó és a Szövetkezet között létrejött, indítványozó

károsodását eredményező szerződések megkötésének és teljesítésének időpontjában alperesek kifejezetten károsító céllal és a jogrenddel ellentétesen működtették a Szövetkezetet.

2.

A panaszolt bírói döntés tehát ellentétben áll az alaptörvénnyel és sérti az indítványozó alapvető alkotmányos jogait, hiszen egyértelműen a jogszabályok figyelembevétele nélkül ítelt az alperesek javára, akiknek egyértelmű felelősségét és rosszhiszemű magatartását a büntetőbíróság már jogerősen kimondta. Azaz mind a kár, mind a jogellenes magatartás, mind az ezek közötti okozati összefüggés, mind a felróhatóság a büntetőbíróság által már jogerősen megállapításra került.

- *A tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogot (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés) sérti az a tény, hogy egy bírói döntés felülírva a jogszabályokat és a korábban ugyanebben az ügyben hozott jogerős büntető bírósági ítéletet, úgy határoz, hogy alperesek felelőssége nem állapítható meg és ezzel az általuk szándékosan okozott kár indítványozó (felperes) részére nem jár. „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”*
- *Sérti továbbá a másodfokú ítélet az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdését: „A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.”* A jogegyenlőség általános alkotmányos követelményéből következik a bíróság előtti egyenlőség elve, a törvényes bíróhoz való jog elve, az ítélezési gyakorlat egységességének elve. Ezeket részben a bíróság működését szabályozó alapvető törvényekben, részben a szakjogágak eljárási törvényeiben található intézmények garantálhatják. Egyrészt azt jelenti, hogy minden állampolgár tekintetében ugyanazokazok a bíróságok járnak el, ugyanazon jogszabályok alapján, ugyanazon eljárás során, és a bíróságokra is azonos módon vonatkoznak a jogszabályok. Indítványozó ezen joga sérült tehát a másodfokú ítéletben, amikor a másodfokú bíróság, egy jogerősen megállapított büntetőjogi felelősség nyomán indult polgári perben, az annak helyt adó elsőfokú ítéletet akként változtatta meg, hogy a károsult kártérítési igényét alaptalannak ítélte.
- Az indítványozót tehát a megsemmisíteni kért ítélet Alkotmányos alapjogaiban messzemenően sérti, hiszen az ítélet a jogállamiság, a jogbiztonságba vetett közbizalmat rendíti meg azzal, hogy egyik jelenős ellentmond a jogbiztonság alkotmányossági elvének – jelentősen megcsorbítva azt, amely szerint a jogbiztonság egyik lényeges eleme az előreláthatóság.

3. Indítvány

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy fent kifejtett alkotmányjogi panaszom alapján a Fővárosi Törvényszék 43.Pf.638.591/2016/5. számú ítéletét megsemmisíteni szíveskedjen annak Alaptörvény ellenessége miatt.

Kérem továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az első fokon eljáró bíróságot az alkotmányjogi panaszban támadott határozat végrehajtásának felfüggesztésére hívja fel, az alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig, hiszen a perköltség megfizetése indítványozó számára aránytalanul nagy terhet ró, az életfenntartását is veszélyezteti.

III.

